

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

OPINIE

KOMISJA EUROPEJSKA

OPINIA KOMISJI

z dnia 7 sierpnia 2015 r.

w sprawie projektu rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego dotyczącego gromadzenia danych granularnych dotyczących kredytów i ryzyka kredytowego

(2015/C 261/01)

1. Wprowadzenie

W dniu 26 czerwca 2015 r. do Komisji wpłynął wniosek z Europejskiego Banku Centralnego (EBC) dotyczący opinii w sprawie projektu rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego w sprawie gromadzenia danych granularnych dotyczących kredytów i ryzyka kredytowego („projekt rozporządzenia EBC”).

Komisja z zadowoleniem przyjmuje ten wniosek i uznaje, że EBC tym samym działa zgodnie ze spoczywającym na nim obowiązkiem konsultowania się z Komisją w sprawie projektów rozporządzeń EBC zawsze, gdy istnieją związki z obowiązkami statystycznymi nałożonymi przez Komisję, zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2533/98 dotyczącego zbierania informacji statystycznych przez EBC⁽¹⁾, aby zagwarantować spójność konieczną do tworzenia statystyk spełniających wymogi informacyjne EBC i Komisji. Dobra współpraca pomiędzy EBC a Komisją jest korzystna dla obu instytucji, jak również dla użytkowników oraz respondentów, gdyż umożliwia wydajniejsze sporządzanie statystyk europejskich.

Komisja w pełni popiera potrzebę gromadzenia danych dotyczących kredytów i ryzyka kredytowego z poziomu mikro, stosując zharmonizowane podejście. Wniosek ma wyraźne i znaczne zalety, które są ważne dla szerokiej grupy zainteresowanych stron i dla różnych celów, m.in. dla polityki pieniężnej, polityki makroostrożnościowej, czynności z dziedziny nadzoru bankowego oraz analizy rynku kredytowego.

2. Uwagi do wniosku ustawodawczego i propozycje zmian

Komisja zauważa, że projekt rozporządzenia EBC w należyty sposób uwzględni Europejski System Rachunków (ESA 2010) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej⁽²⁾, jeśli chodzi o definicje sektorów instytucjonalnych i instrumentów finansowych.

Jako przyszły potencjalny użytkownik statystycznych zbiorów danych wynikających z projektu rozporządzenia EBC Komisja pragnie poczynić następujące uwagi:

2.1. Zakres gromadzenia danych

Biorąc pod uwagę ambitny zakres oraz stopień, w jakim dane te mogłyby usprawnić podejmowanie decyzji na różnych etapach procesu legislacyjnego (oceny wpływu w chwili proponowania nowych przepisów, oceny *ex post* wymagane regularnie w przepisach), kluczowe znaczenie ma to, aby Komisja miała dostęp zarówno do danych granularnych, jak i danych zagregowanych.

Komisja proponuje rozszerzyć zakres gromadzenia danych poprzez włączenie danych dotyczących kredytów konsumenckich, w miarę możliwości dostarczanych przez wszystkich pożyczkodawców (nie tylko przez monetarne instytucje finansowe), również w sytuacjach transgranicznych. Uzupełniłoby to luki w istniejących statystykach kredytowych. Gromadzenie tych danych miałooby kapitalne znaczenie dla Komisji, która byłaby w stanie monitorować wyniki rynku kredytów konsumenckich i wypełnić swe zobowiązania wynikające z art. 27 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE⁽³⁾ w sprawie umów o kredyt konsumencki. Kategoria kredytów konsumenckich powinna obejmować jako podkategorie: kredyty w rachunku bieżącym, karty kredytowe, linie kredytowe oraz inne kredyty konsumenckie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 318 z 27.11.1998, s. 8.

⁽²⁾ Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66.

Ponadto, aby uzyskać szeroki i pełny ogłód zaangażowania kredytowego sektora finansowego oraz powiązanego ryzyka kredytowego, należy rozszerzyć populację sprawozdawczą, gdy tylko będzie to możliwe, na „pozostałe instytucje finansowe zajmujące się kredytowaniem”.

Na koniec Komisja pragnie zauważyć, że aby zminimalizować koszty gromadzenia danych, dane należy pozyskiwać tam, gdzie to możliwe, z istniejących baz danych. Przykładowo dużą liczbę dodatkowych informacji pozakredytowych dotyczących MŚP (w tym siedzibę firmy, jej rozmiar czy liczbę pracowników) można by uzyskać z rejestru instytucji i jednostek powiązanych (RIAD).

2.2. Szczególne uwagi o ochronie danych osobowych

Komisja uważa, że należy udoskonalic treść projektu rozporządzenia EBC odnośnie do ochrony danych osobowych. Ilekroć środki przewidziane w projekcie rozporządzenia EBC wiążą się z przetwarzaniem danych osobowych, muszą być one stosowane zgodnie z prawem UE w zakresie ochrony takich danych, w szczególności zgodnie z dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽¹⁾ oraz z krajowymi środkami wdrażającymi tę dyrektywę, a także z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych⁽²⁾. Komisja proponuje zatem ująć odniesienie do tych szeroko stosowanych przepisów w motywach projektu rozporządzenia EBC oraz przeredagować art. 13 tego projektu rozporządzenia w celu ujęcia w nim wyraźnego obowiązku przestrzegania prawa UE w zakresie ochrony danych osobowych, zwłaszcza dyrektywy 95/46/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 45/2001, zastępując proponowany art. 13 ust. 2.

Art. 13 ust. 1 powinien otrzymać następujące brzmienie: „Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są stosowane zgodnie z prawem UE w zakresie ochrony danych osobowych, w szczególności zgodnie z dyrektywą 95/46/WE w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych oraz z krajowymi środkami wdrażającymi tę dyrektywę, jak i z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych.”.

Komisja opowiada się również za bardziej ostrożnym podejściem do zapewniania dostępu do danych osobowych osobom trzecim. Odnośnie do motywu 18 projektu rozporządzenia EBC Komisja nie uważa za stosowne, aby umożliwić bazom danych kredytowych innym niż centralne rejestry kredytowe ponowne korzystanie z danych bez szczegółowego określenia takich osób trzecich, zwłaszcza bez zgody kontrahentów. Komisja proponuje zatem skreślić słowa: „oraz inne odpowiednie zbiory danych kredytowych ustanowione przez sektor publiczny” w motywie 18. W tym samym duchu Komisja proponuje skreślić słowa: „oraz przyznanie dostępu do takich danych osobom trzecim” w art. 11 ust. 1 projektu rozporządzenia EBC. Należy ponadto zmienić art. 11 ust. 3, aby objąć nie tylko osoby prawne, ale również osoby fizyczne.

2.3. Inne uwagi

Komisja uważa, że kwestie dotyczące odpowiedzialności prawnej odnośnie do zgromadzonych danych mogłyby zostać lepiej wyjaśnione. Na przykład nie jest jasne, kto jest odpowiedzialny za utworzenie i utrzymanie wspomnianych kanałów bezpieczeństwa oraz czy konieczna infrastruktura już istnieje. Nie jest również w pełni jasne, czy dane (dotyczące gospodarstw domowych) będą zanonimizowane u źródła, na poziomie centralnej bazy danych, zanim zostaną wprowadzone do bazy danych AnaCredit, czy w momencie pozyskiwania danych do informacji zwrotnych.

Jeśli utworzone będą informacje zwrotne, publiczni i prywatni kredytodawcy powinni być traktowani jednakowo. Takie traktowanie pozwoli uniknąć ewentualnych zakłóceń na rynku, które mogłyby powstać np. przez dostarczenie publicznemu rejestrowi centralnemu danych, niedostępnych dla prywatnych konkurencyjnych dostawców usług polegających na zgłaszaniu danych kredytowych.

Komisja podziela pogląd, że informacje zwrotne muszą być w wystarczającym stopniu elastyczne. Zbyt duży krajowy margines dowolności może jednak skutkować zakłóceniem konkurencji w UE, a przez to zaszkodzić istniejącemu ekosystemowi informacji kredytowych. Aby temu zapobiec, uzasadnione mogłyby być opracowanie reguł dotyczących informacji zwrotnych na szczeblu centralnym. Z projektu rozporządzenia EBC nie wynika jasno, czy państwa członkowskie mogą stosować niższe progi i czy są one do tego zachęcane. Zasadniczo cele AnaCredit mogłyby być lepiej określone. Obecnie zestaw potencjalnych celów jest bardzo szeroki. Poziom dostępności informacji (np. zanonimizowanej, terminowej, zagregowanej itp.) powinien zostać wyjaśniony dla każdej kategorii użytkowników.

⁽¹⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1.

Należy dodać odniesienia do analizy kosztów i korzyści. Takie odniesienia zwiększyłyby wiarygodność wniosku i sprawiły, że jego oddziaływanie byłoby bardziej zrównoważone.

3. Podsumowanie

Komisja popiera projekt rozporządzenia EBC, gdyż w jego wyniku dostępne będą dane dotyczące kredytów i ryzyka kredytowego z poziomu mikro, co ma kapitalne znaczenie dla zainteresowanych stron oraz samej Komisji.

Niemniej jednak Komisja uważa, że należy zająć się wspomnianymi wyżej kwestiami.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 sierpnia 2015 r.

W imieniu Komisji

Marianne THYSEN

Członek Komisji
